

۸-۶- روشهای کاهش ریسک اعتباری

بانک ملت به منظور مدیریت ریسک اعتباری با توجه به ساختارهای تشریح شده فوق الذکر مبنی بر حاکمیت ریسک، با بهره مندی از برنامه‌ها، فرآیندها و سامانه‌های اعتباری در کاهش ریسک اعتباری موفق عمل نموده است. در ادامه به صورت مختصر برنامه‌ها، فرآیندها و سامانه‌های مورد استفاده تشریح می‌گردد:

برنامه‌ها

بانک ملت از برنامه‌های منسجمی به منظور کاهش ریسک اعتباری استفاده می‌نماید. مهمترین برنامه‌ها به منظور کاهش ریسک اعتباری عبارتند از:

- توسعه سامانه‌های اعتباری: هر چند در حال حاضر بانک ملت از سامانه‌های ارزشمندی در بخش مدیریت اعتباری بهره می‌گیرد، اما توسعه سامانه‌ها از برنامه‌های مهم بانک ملت است. توسعه سامانه‌هایی مانند سامانه مدیریت ریسک اعتباری، سامانه اهلیت و ظرفیت سنجی، سامانه‌های اجرایی اعتباری و... در دستور کار بانک قرار دارد. سامانه‌های مذکور طوری طراحی شده‌اند که شاخصها با توجه به تغییرات اقتصادی و تغییرات محیطی به روز می‌شوند.
- توسعه ارزیابی مشتریان: توسعه بانکداری‌ها یکی از برنامه‌های اساسی بانک ملت به منظور تسهیل در ارائه خدمات بانکی و مدیریت ریسکهای اعتباری است. بانکداری‌های شرکتی، تجاری و شخصی و کسب و کارهای کوچک به هر گروه از مشتریان متناسب با سطح ریسکهای اعتباری آنها به صورت تخصصی خدمات ارائه می‌نمایند.
- گزارشات واحد ریسک بازار: همانگونه که در بال نیز اشاره شده، ریسک اعتباری بایستی با توجه به شاخصهای اقتصاد کلان و بازار مدیریت شود. لذا واحد ریسک بازار وضعیت آتی اقتصاد کشور را از ابعاد مختلف مانند: تورم، نرخ سود، قیمت ارز، وضعیت منابع، بخشهای اقتصادی، وضعیت کسب و کار و... مورد بررسی قرار می‌دهد و نتایج را به صورت منظم به کمیته‌های عالی ریسک، هیات مدیره و کمیته بهینه‌سازی مصارف ارائه می‌نماید. با توجه به ارزیابی‌های فوق، ریسک منابع مختلف و... مشخص می‌گردد. گزارشات به گونه‌ای است که واحدهای اعتباری بانک را قادر به استفاده مشخص و مفید از رهنمودهای آن به منظور کاهش ریسک اعتباری می‌نماید.

- طراحی خدمات متناسب با ریسک مشتریان: در بانک ملت واحد مطالعات نوین و بررسی‌های اقتصادی وجود دارد که عمده هدف این واحد طراحی خدمات متناسب با نیاز مشتریان و همچنین حذف و یا محدود ساختن تسهیلاتی است که متناسب با نیاز مشتری نمی‌باشد. به عبارت بهتر در فرآیند مدیریت ریسک اعتباری بانک ملت، نه تنها ریسک اعتباری بانک، بلکه ریسک مشتریان نیز مدیریت می‌شود.

فرآیندها

فرآیند مدیریت ریسک اعتباری در بانک ملت یک فرآیند جامع و یکپارچه است. فرآیند مذکور از درخواست مشتری تا وصول مطالبات را شامل می‌شود. در ادامه مهمترین فرآیندهای کاهش ریسک اعتباری تشریح می‌گردد:

- فرآیند بررسی ریسک مشتری: فرآیند ریسک مشتری به وسیله کارشناسان مختلف اعتباری از سطح شعب تا بالاترین سطح بانک انجام می‌گیرد. در این راستا از سامانه اهلیت و ظرفیت سنجی استفاده می‌گردد. با استفاده از سامانه مذکور حجم تسهیلات مشتریان پر ریسک در پورتفوی اعتباری کاهش می‌یابد. رتبه مشتریان برای مشتریان اعتباری بانک بروزرسانی می‌شود. موضوع مذکور باعث می‌شود که تغییر رفتار مشتریان اعتباری کاملاً مشخص شود و اثرات ناشی از ریسک اعتباری به شدت کاهش یابد. علاوه بر موارد مذکور این نرم افزار از آزمونهای پشتیبان (تطابق بین پیش‌بینی و عملکرد واقعی) استفاده می‌نماید.
- فرآیند مدیریت ریسک وثایق: چشم انداز تغییرات ارزشی وثایق به وسیله واحد ریسک بازار تعیین می‌گردد. با لحاظ کردن تغییرات مذکور در فرآیند اخذ وثایق، ریسک مذکور مدیریت می‌شود.
- فرآیند مدیریت ریسک تمرکز: بانک ملت با تنوع بخشی در نوع تسهیلات مبنی بر ظرفیتهای اقتصادی و تنوع جغرافیایی کشور، ریسک تمرکز خود را کنترل می‌نماید.

سامانه‌ها

بانک ملت از نرم افزارهای مختلفی به منظور کاهش ریسک اعتباری استفاده می‌نماید. مهمترین نرم-افزارهای مذکور عبارتند از:

- سامانه رتبه بندی ریسک اعتباری بانک ملت: این سامانه از طریق روش‌های معتبر مدلسازی و با هدف تخمین ریسک اعتباری مشتریان بانک در سه بخش مشتریان بانکداری شرکتی، بانکداری تجاری و بانکداری شخصی در حال پیاده سازی و توسعه می‌باشد. در حال حاضر مدل اولیه بانکداری شخصی در مرحله تست بوده و در دو بخش بانکداری شرکتی و بانکداری تجاری در مراحل نهایی طراحی و تولید می‌باشد. نرم افزار مذکور قابلیت تشخیص مشتریان اعتباری (طیف مشتریان کم ریسک تا پر ریسک) و پیش‌بینی زیان مورد انتظار از بابت اعطای تسهیلات را خواهد داشت. از جمله اهداف طراحی و پیاده سازی این سامانه "شناسایی، تحلیل و ارزیابی ریسکهای اعتباری بانک به منظور اتخاذ تدابیر و استراتژیهای لازم جهت به حداقل رساندن ریسک ناشی از نکول تسهیلات"، امکان ساخت و تهیه گزارشات مورد نیاز حوزه ریسک اعتباری جهت ارائه به مراجع معتبر داخلی و بین المللی و "قابلیت رتبه بندی و امتیازدهی مشتریان بانک" می‌باشد.
- نرم افزار اهلیت‌سنجی و ظرفیت‌سنجی: این سامانه با توجه به شاخصهای استاندارد که تقریباً در بیشتر بانکهای مطرح استفاده می‌شود، اقدام به تعیین ظرفیت اعتباری مشتری می‌نماید. سامانه مذکور با استفاده از اطلاعات مالی، غیر مالی و... اقدام به رتبه‌بندی مشتری می‌نماید. خروجی این سامانه رتبه‌بندی اعتباری مشتری، میزان تسهیلات و همچنین نوع وثایق به منظور پوشش ریسک اعتباری مشتری را تعیین می‌نماید.
- سامانه جامع اعتباری: سامانه جامع اعتباری در واقع بانک اطلاعاتی ارزشمندی از کلیه اطلاعات شرکتهای حقوقی، در اختیار مراجع مختلف تصمیم گیر قرار می دهد.
- سامانه گزارشگری آماری: این نرم افزار به منظور بررسی وضعیت ریسک پرتفوی اعتباری بانک طراحی شده و گزارشهای مختلف مورد نیاز مدیران در سطوح مختلف را تهیه می‌نماید.
- سامانه ذینفع واحد: سامانه منحصر به فردی است که به منظور شناسایی اشخاص مرتبط و ذینفع واحد و همچنین میزان تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط مورد استفاده قرار می‌گیرد. بانک با استفاده از این سامانه بخش مهمی از ریسک تمرکز اعتباری را مدیریت می نماید.
- سایر سامانه ها: بانک ملت از سامانه‌های متعدد دیگری منجمه سامانه‌های ارتباط با بخشهای متعدد اقتصادی و اجتماعی کشور به منظور پیگیری مطالبات و همچنین سامانه‌هایی به منظور ارتباط با مشتریان و یا ضامنین آنها استفاده می‌نماید.

